

Remissyttrande: Sänkt alkoholskatt för öl från oberoende småbryggerier

Ungdomens nykterhetsförbund (UNF) har inbjudits att lämna kommentarer till promemoria Sänkt alkoholskatt för öl från oberoende småbryggerier (Fi2024/01482). UNF är en ungdomsorganisation som tillsammans kämpar för en demokratisk och solidarisk värld fri från droger.

UNF avstyrker utredningens förslag.

Huvudsakligen uppfattar UNF det som ett problem att olika folkhälsopolitiska instrument allt oftare används som näringspolitiska styrmedel. Det urholkar syftet bakom punktskatten och därmed på sikt det svenska folkhälsoarbetet. Vi ser oroligt på förslaget som en del av en större trend av en förskjutning från folkhälsopolitik till näringspolitik. Såsom när flertalet kommuner sänkte tillsynsavgiften för att finansiera tillsynen av serveringstillstånden under pandemin för att stimulera näringslivet.

Det finns redan idag olika subventioner för näringslivet lokalt i olika delar av landet, där en del av dessa går till alkoholindustrin. UNF motsätter sig att någon subvention ska gå till alkoholindustrin, men är särskilt skeptisk till att det görs genom alkoholskatten och inte genom näringspolitiska styrmedel. Att särskilt utpeka alkoholindustrin som i förslaget är direkt motstridigt mot den svenska folkhälsopolitiken, det är bättre med generella stöd för småskalig och lokal verksamhet.

De samhällspolitiska vinsterna som beskrivs är mycket små samtidigt som förslaget är dyrt, både i ekonomiska termer och i skadan som görs mot alkoholskatt som folkhälsopolitiskt styrmedel. Särskilt när det finns bättre sätt att stötta småskalig verksamhet som inte ger samma skador.

Vidare vill UNF poängtera att det finns väldigt tydlig koppling mellan skatt och pris samt pris och alkoholskador. Vi menar att promemorians bedömning av förslagets skadeverkningar är för begränsad. Promemorians bedömning bygger på småbryggeriers nuvarande andel av marknaden, något som är långt ifrån konstant. Därför går det inte att säga på lång sikt vilka skador som förslaget kan medföra.

Vi vill poängtera att alkoholindustrin, såväl småbryggerier som andra bryggerier, inte är en närande industri. WHO Europa har nyligen i sin rapport om icke-smittsamma sjukdomar identifierat alkoholindustrin som en av de fyra mest skadliga industrierna, ansvarig för var fjärde dödsfall i regionen. Därför menar UNF att regeringen gör en felbedömning som vill stärka den tärande alkoholindustrin.